

DEEP & ACTIVE LEARNING

รศ.ดร.วราภรณ์ เอี้ยวสกุล

โครงร่าง

- วิเคราะห์สถานการณ์
- ทักษะการเรียนรู้
- เรียนรู้ระดับผิวเผินและลึก
- Active learning
- ผลลัพธ์

อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการ เป็นอาจารย์ที่ดี

ปรับปรุงวิธีการปฏิสัมพันธ์กับ นักศึกษามากขึ้น

- ติดต่อสื่อสาร
- ใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ

อาจารย์มักจะไม่ค่อยเข้าใจว่า
นักศึกษาเรียนรู้อย่างไร
แน่นอนว่า “สอน”
เพื่อช่วยให้นักศึกษาเรียนรู้

คิด!

เชื่อมโยง “สอนอย่างไร”
“เรียนรู้อย่างไร”

ถ้ารู้ว่าคุณศึกษารึ อย่างไร

อาจารย์สามารถ สอนใน
ลักษณะให้เกิดการเรียนรู้ได้

การเรียนของนักศึกษา

- ระดับผิวเผิน (Surface)
เช่น คำศัพท์
- ระดับลึก (Deep)
เช่น เข้าใจลึกไปที่ความคิด
เบื้องหลังศัพท์

แนวโน้ม

- เข้าใจลึกซึ่งจำเนื้อหา
มากกว่าความหมาย
ของเนื้อหา

กรณี นี้เป็น สายวิทย์ฯ มากกว่าสาย
ศิลป์ฯ

เพราะสายวิทย์ฯ ถูกกระตุ้นจากอาชีพ

สายศิลป์ฯ

มีความสนใจในวิชาอยู่โดยธรรมชาติ

Watkius & Hattie,1981

คิด!

ประสบการณ์ นักศึกษาส่วนใหญ่
มุ่งเน้นการจำเนื้อหาใช่หรือไม่

ก่อนตำหนินักศึกษาควรพิจารณา
ใช้วิธีสอน & ประเมินผลอย่างไร

- ระดับผิวเผิน
- ระดับลึก

คิด!

อาจารย์ใช้

- บรรยายป้อนเนื้อหาขนาดไหน
- ข้อสอบใช้คำถามประเภท

ความจำมากไหม

อาจารย์ป้อนเนื้อหาให้

นักศึกษา รู้ทันทีว่าไม่ต้องคิดมาก

สิ่งที่ต้องทำคือ จำ

ยิ่งข้อสอบ = ย้ำการจำเนื้อหา

(MCQ)

แต่ถ้าการสอนส่งเสริม

- * ความสามารถการคิด & ข้อสอบประเภทแก้ปัญหา
- * นักศึกษารู้ทันทีว่าต้องเรียนรู้ระดับลึก

การเรียนรู้

ระดับผิวเผิน

- จำข้อเท็จจริง ไม่ต่อเนื่อง ไม่เข้าใจแก่นหลัก ลืมเร็ว
- จับประเด็นหลักไม่ได้ ไม่สามารถแยกแยะหลักการจากตัวอย่าง
- ไม่สามารถบรรยาย โดยโต้แย้งเชิงตักทวิทยา

ระดับลึก

- สิ่งที่เรียนมีความหมาย : ความคิดมโนทัศน์ เข้าใจ & จำได้นาน
- คิด & บูรณาการ องค์ประกอบต่างๆ
- บรรยายโดยให้เหตุผลดี

การเรียนรู้

ระดับผิวเผิน

- เขียนบรรยายเกิดผลลัพธ์
- ไม่มีโครงสร้าง/ หลายโครงสร้าง
- เนื้อหาไม่เกี่ยวกับ
- ขาดความตั้งใจ

ระดับลึก

- เขียนบรรยายเกิดผลลัพธ์
- มีโครงสร้างดี
- บูรณาการเนื้อหา
- ขยายความ ต่อยอด
- เชื่อมต่อประเด็นที่เกี่ยวข้อง
- มีความตั้งใจ

ลักษณะการเรียนรู้

ระดับผิวเผิน

- งานหนัก
- ชั่วโมงเรียนในชั้นเรียนมาก
- เนื้อหาสาระมาก
- ขาดโอกาสศึกษาเนื้อหาเชิงลึก
- ขาดการเลือกหัวเรื่อง
- วิธีการศึกษา
- ระบบประเมินผลค่อนข้างคุกคาม
- เครียด

ระดับลึก

- มีความสนใจภายในวิชา
- ชั่วโมงเรียนในชั้นน้อย
- สาระพอดีแต่ลึก
- อิสระในการเรียน
- มีโอกาสเลือกเนื้อหา
- วิธีการเรียน
- ระบบประเมินผลส่งเสริม
- ความเข้าใจ แก้ปัญหา

คิด!

นักศึกษา มีความสามารถเรียนรู้ใหม่
หรือทักษะการเรียนรู้เป็นจุดอ่อนใหม่

การเรียนรู้ระดับลึกทำได้

- **อบรมกระบวนการเรียนรู้**
- กำหนดให้การเรียนรู้เป็นงานที่ต้องสร้าง
ความรู้ ทำสิ่งที่ได้เรียนรู้อย่างมีวิจารณญาณ
- อาจารย์รับผิดชอบให้นักศึกษามีโอกาสคิด
ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะในห้องเรียนห้องทดลอง
หรือ แม้แต่ห้องสอบ

หลักการเรียนรู้ของพระพุทธเจ้า

สุ.

สูตร

(ฟัง)

จิ.

จินต์

(คิด)

ปุ.

ปุจฉา

(ถาม)

ลิ.

ลิขิต

(เขียน)

CHK_20
03

ทักษะการเรียนรู้ & เรียนเป็น ประสิทธิภาพ- บริหารเวลา & งานที่ทำ

- จัดบันทึก
- อ่านเร็ว & จับใจความดี
- เขียนบรรยาย &
ทำการบ้าน
- สอบ

นักศึกษาส่วนใหญ่มักไม่คิดเพื่อตนเอง
หรือทำงานด้วยตนเอง

สอบผ่านเพื่อปริญญาโดยจำความรู้เท่านั้น

หัวใจการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- กระบวนการเรียนรู้ลึก
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- การคิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาที่มีเหตุผล

ศึกษา → เรียนรู้ → คิด → ใช้ความรู้

อาจารย์ต้องการให้นักศึกษา

- แก้ปัญหา
- Competence based learning

อาจารย์ต้องทำคือ กระตุ้นการ เรียนรู้ระดับลึก

- เนื้อหา
- วิธีสอน
- วิธีสอบ

พัฒนาการเรียนรู้

- เพิ่มความรู้ โดยอาจารย์ให้มากกว่า
- จำในหัว เช่น จดบันทึก
- ได้รับข้อเท็จจริง วิธีดำเนินการที่จะ
ต้องใช้ : ทักษะ สูตรต่างๆ
- มีความหมาย สร้างมโนทัศน์
- เข้าใจความจริง

ระดับ 1 – 3 - ยังมีปัญหาความเข้าใจ
อิงอาจารย์

ระดับ 4 – 5 - เรียนรู้อิสระได้
อิงตัวเองโดยความ
เกื้อหนุนของอาจารย์

นักศึกษาเรียนรู้อิสระ

- เลือกเป้าหมายการเรียนรู้
- จัดกิจกรรมเรียนรู้ที่เหมาะสม
- ตัดสินใจ พอใจผลลัพธ์การเรียนรู้

อาจารย์สงเสริม

- ความสามารถคิด และจิตสำนึก
- การสอบเชิงแก้ปัญหา

Deductive reasoning

ประยุกต์มโนทัศน์ หลักการ และทฤษฎีโดยตั้งสมมติฐาน และเลือกวิธีเพื่อแก้ไขปัญหา ตามสมมติฐาน

INDUCTIVE REASONING

ประมวลความรู้ต่างๆ เพื่อพิสูจน์
ปรากฏการณ์หรือข้อเท็จจริงที่
สังเกตเห็นและพิสูจน์ความจริงที่
ค้นพบอาจจะโดยทำการทดลอง
เพื่อตั้งเป็นทฤษฎีใหม่

คิด!

- การคิดลักษณะนี้เคยทำโดย
นักศึกษาใหม่
- การสอนของอาจารย์ส่งเสริมพัฒนา
การคิดลักษณะนี้หรือไม่

การเรียนรู้ที่หน้าฟังพอใจ

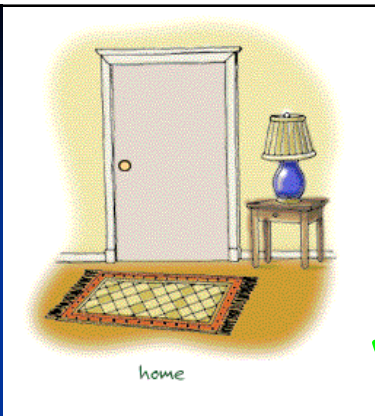
การสอน

คุณภาพ

ทักษะการเรียนรู้

"Teachers open
the door, but you
must enter by yourself."

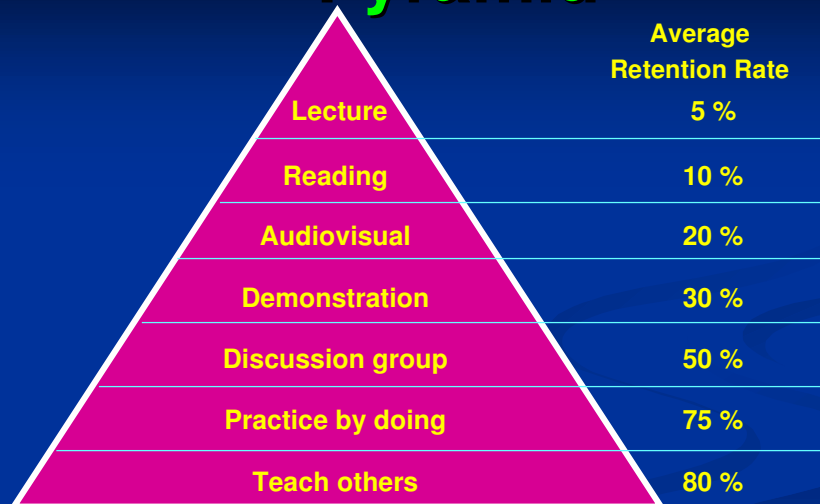
A Chinese proverb

Mark H. Gelula PhD, 2002

Tell me, and I forget;
Show me, and I remember ;
Involve me and I understand "

A Chinese Proverb

The Learning Pyramid

National Training Laboratories, Bethel, Maine, USA

Active-Passive Model for Teaching

	Active Instruction	Passive Instruction
Active Learner	Group Discussion	Tutorial
Passive Learner	Lecture	Reading

Mark H. Gelula PhD, 2002

เรียนรู้ลึก : Active Learning

- แรงจูงใจภายใน : ต้องการรู้
- กิจกรรมผู้เรียน : มีส่วนร่วม(active)
- ปฏิสัมพันธ์กัน : สัมมนา กลุ่มย่อย
- โครงร่างเนื้อหาดี : สหสาขาวิชา

คิด!

สอนนักศึกษาให้

Active Learning

ได้อย่างไร

Active Learning

- Personal development
- Independent learning
- Problem - based learning
- Reflection
- Learning by doing
- Group work
- Project work

- **Fine tuning**
  - Lecture
  - Reading
  - Seminar
  - Field work
  - Assessment
  - Other

Outcome

- Quantity
- Quality
  - Fractual knowledge
  - Scientific thinking
  - Life – long learning

คำถาม?